

[Indenrigsministeren]

I øvrigt mener jeg, at den almindelige fritidsundervisning kunne være en udmærket ramme om undervisning i de fleste af de emner, som nævnes i forslaget, og at både værnepligtige og andre kan hente viden på helt frivillig basis og med undervisere, der har langt større baggrund, end det er muligt på den korte tid at bibringe de unge civile værnepligtige, som måske endda slet ikke er egnede til at varetage oplysningsvirksomhed. Det er jo ikke sikkert, at man, fordi man er civil værnepligtig, besidder de største pædagogiske evner eller kan bibringes dem i løbet af så kort tid, og vi skal jo stadig være opmærksom på, at det er meget væsentlige emner, der her skal orienteres og fortælles om.

Efter forslaget skal de civile værnepligtiges muligheder for udstationering udvides til også at omfatte bl.a. fagforeninger, lejerforeninger, fredsgrupper, politiske foreninger og andre. Hertil skal jeg bare sige, at udbyttet af de værnepligtiges arbejde efter den nugældende lov skal tilfalde almenheden, som der står, og efter disse retningslinjer sker udstationering derfor fortrinsvis til offentlige eller offentligt støttede sociale og kulturelle institutioner samt til private foreninger og organisationer med et almennyttigt formål. Loven giver ikke mulighed for, at de civile værnepligtige udstationeres til foreninger og sammenslutninger, som varetager økonomiske eller andre, skal vi sige mere private interesser for sine medlemmer, og jeg mener, det er vigtigt for hele udstationeringsordningen, at den forudsætning fastholdes.

Langt de fleste søger efter det indledende skoleophold ud til udstationeringspladser, hvor de kan vælge mellem en lang række sociale og kulturelle institutioner og foreninger spredt ud over hele landet. Udstationeringspladserne er indholdsmæssigt så forskellige, at den enkelte værnepligtige har gode muligheder for at vælge en udstationering, som passer til hans særlige interesser og ønsker. Desuden er der langt flere udstationeringspladser, end der er civile værnepligtige. Det er sådan, at der i dag er ca. 300 civile værnepligtige, men at der er langt flere, som efterspørger civile værnepligtige til udstationering. Der er altså ikke brug for en udvidelse af udstationeringspladserne.

Som det er fremgået af det, jeg har sagt her, kan regeringen ikke støtte det foreliggende forslag.

Knud Damgaard (S):

Det er jo en beskeden gruppe af medborgere, dette forslag omhandler. Det betyder til gengæld ikke, at man skal underkende den idealisme og den holdning, de pågældende har. Så selv om det er rigtigt, at man i dag har flere udstationeringsmuligheder, end der er mandskab til at betjene dem, vil det nok være rimeligt at kigge nærmere på, om der er mulighed for en vis udvidelse. Jeg synes nok, at SFs beslutningsforslag er meget vidtgående, og jeg er enig med ministeren i den bekymring og skepsis, der kunne være med hensyn til at kunne uddanne folk til at sende i marken på disse områder. På den anden side skal jeg ikke nægte, at vi i socialdemokratiet mener, det er rimeligt, at man udvider udstationeringen til at omfatte sådanne organisationer, bevægelser og aktiviteter, der har direkte forbindelse med den idealisme og den grundholdning, de pågældende har.

Derfor vil vi under udvalgsarbejdet meget gerne medvirke til at finde frem til, hvilke øvrige organisationer og bevægelser der kan komme på tale, og vi vil i øvrigt også gerne undersøge muligheden for at udvide den periode, hvor man får information om de muligheder, der foreligger, således at både nye og gamle udstationeringssteder får lejlighed til at forelægge det, de står for, på en rimelig måde, hvorved man får et nyttigt grundlag at træffe sin beslutning på.

Finn Jørgensen (KF):

Det konservative folkeparti afviser – naturligvis – det foreliggende beslutningsforslag.

Vi har ingen ønsker om at medvirke til at ændre den civile værnepligt som foreslået af SF. Det betyder ikke, at vi ikke kan være positive over for i andre forbindelser at ændre forhold i forbindelse med civil værnepligt, men ikke, som det her er foreslået.

Forslaget forekommer på mange måder uigennemtænkt, og det har fået en helt misvisende betegnelse: »positiv fredstjeneste«. I virkeligheden dækker det over et ønske om, at værnepligten skal kunne aftjenes som agitator for synspunkter, der strider mod Danmarks forsvars- og udenrigspolitiske linje.

Alene forslaget om, at 2-3 måneders indledende kursus skal omfatte konflikt- og krigsforebyggelse, Nord-Syd- og Øst-Vest-proble-